

**Openingstoespraak 11-daagse
Vlaanderen Feest!
Gulden Spoor voor Culturele uitstraling
aan Paul Peeters
Roeselare, 3 juli 2021**

Geachte burgemeester, schepenen en andere hoogwaardigheidsbekleders, mijnheer Peeters
Dames en heren

De coronapandemie heeft ons verschillende dingen duidelijk gemaakt. Zonder doorgedreven globalisering was er geen pandemie maar ook geen wereldwijde zoektocht naar vaccins geweest. De te ver doorgedreven globalisering is daardoor toch wat gehypothekeerd. Zonder grenzen en eigen bevoegdheden had men het coronabeleid niet kunnen afstemmen op lokale situaties en noden om de verspreiding van het virus tegen te gaan. Denk maar aan het gevecht in Vlaanderen om de onderwijsinstellingen zoveel mogelijk open te houden.

Zonder gemeenschapsgevoel was het succes van de vaccinatiecentra en de vaccinatiegraad in Vlaanderen nooit zo groot geweest, iets wat Franstaligen ons benijden.

We hebben allen ervaren dat we gelukkig konden terugvallen op een sterk samenhangsgevoel in onze familie, vriendenkring, onze buurt en in onze gemeenschap. We zijn dan ook blij dat we met onze Beweging Vlaanderen-Europa opnieuw dat samenhangsgevoel kunnen vieren ter gelegenheid van onze Vlaamse feestdag. In de aanloop naar 11 juli hebben we ruimschoots de gelegenheid om stil te staan bij onze eigen identiteit, eigen cultuur en eigen taal, de fundamenten van onze samenleving.

Sta af en toe eens stil zodat je ziel je kan inhalen, zegt een Chinees spreekwoord. En dat is onder meer wat de Beweging Vlaanderen-Europa met Vlaanderen Feest! probeert te bereiken op momenten en bij gelegenheden als deze. Nadenken en stilstaan bij wat dank zij de inzet van vorige generaties is opgebouwd bijvoorbeeld. En het is daarom dat we hier in Roeselare - en op een bijzondere en historische plek - vandaag bij de start van de 11-daagse Vlaanderen feest!, twee wijze mannen willen lauweren. U hoort straks uitgebreid van prof. Matthias Storme waarom we ervoor gekozen hebben om - met dank voor uw steun en bekend enthousiasme, burgemeester - aan Romain Vanlandschoot de Orde van de Vlaamse Leeuw toe te kennen hier in het Klein Seminarie dat verrassend invloedrijk was in de Vlaamse ontvoogdingsstrijd. Ik wil toch dit alvast kwijt: Romain Van Landschoot publiceerde heel wat boeken bij uitgeverij Lannoo. Het toeval wil dat we op 10 juli in Ieper een Gulden Spoor voor Economische Uitstraling uitreiken aan Matthias Lannoo.

Geachte dames en heren

Mij valt de eer en het genoegen te beurt om vandaag kort - omwille van de tijdsdruk tot mijn spijt véél te kort - uit te leggen waarom we ingegaan zijn op het voorstel van prof. Stefaan Top om Paul Peeters een Gulden Spoor voor Culturele Uitstraling toe te kennen. Ik zou u kunnen vertellen over de steun die ik aan Paul gehad heb in de jaren dat hij Algemeen Secretaris van de Orde van den Prince was. Ik zou het kunnen hebben over de wijze raad die hij mij, toenmalig gewestelijk secretaris voor Nederlandse taal en cultuur, heeft gegeven in de periode 2001-2008 toen hij dagelijks in de weer was voor dit cultureel genootschap. Ik zou er dan aan toevoegen dat hij de Orde niet loslaat want dat hij nog af en toe verder werkt aan het digitaal archief van de Orde maar ook zijn memoires over de Orde aan het uitschrijven is. En dat wie het geluk heeft om Paul persoonlijk te kennen of met hem te mogen samenwerken, weet dat hij ook een hoog EQ heeft, een hoge dosis emotionele intelligentie. Hij is namelijk geïnteresseerd in elke mens, wat hem een uitstekende bemiddelaar maakt. En hij is ook muzikaal: hij zong in het jeugdkoor van het Sint-Jan-Berchmanscollege in

Antwerpen en was eerste violist van het orkest van het Studentenverbond van de KU Leuven. Hij is bovendien een echte trouwe familieman, weten niet alleen zijn vier kinderen. Ik zou het kunnen hebben over hoe hij - liefhebber van de periode van de romantiek - altijd vol liefde over wijlen zijn dierbare echtgenote Ingrid sprak voor wie hij als mantelzorgdrager tot het einde heel liefdevol heeft gezorgd. Paul is niet alleen een bijzonder trouw man maar hij heeft ook leidinggevende kwaliteiten. Stoute tongen beweren dat dit laatste een reactie is op het feit dat zijn oudere zus thuis altijd de baas over hem speelde. Wat er ook van zij, na zijn doctoraat in de rechten aan de KU Leuven werkte hij tot aan zijn pensioen bij hetzelfde bedrijf dat in die jaren minder trouw bleef aan de eigen naam: Paul voerde directiefuncties uit bij achtereenvolgens EBES, AGM en Electrabel dat wij nu als ENGIE kennen. Zijn professionele leven heeft zich tot zijn pensioen in 1994 volledig afgespeeld in de energiewereld, zowel in Antwerpen, Brugge als in Brussel. Het was de wereld van de distributie van elektriciteit, gas, TV en water en de gemengde intercommunales. Ik vind het dan ook niet verwonderlijk dat onze laureaat zijn vervroegd pensioen aanvroeg en in zijn afscheidstoespraak zei dat hij blij was terug te keren naar de wereld van cultuur, naar de klassieke muziek, naar Beethoven en Schubert, en naar de Volkskundewereld.

Gelukkig, want zo konden de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering van de Beweging Vlaanderen-Europa en vorige Sporendragers zoals de al eerder genoemde prof. Stefaan Top, Luc Devoldere, Gwij Mandelinck, Jan Caeyers, Luckas vander Taelen en vele anderen hem als laureaat voordragen en wel om de volgende reden: vlak voor het overlijden in 1975 van zijn vader, K.C. Peeters, ex-secretaris van de stad Antwerpen, heeft Paul de functie van verantwoordelijke uitgever van *Volkskunde - Tijdschrift over de cultuur van het dagelijkse leven*, overgenomen. Samen met Stefaan Top, K.C. Peeters' opvolger in Leuven en zelf ook een belangrijk ambassadeur van het vak, heeft hij ook de erfenis die zijn vader had achtergelaten met het tijdschrift *Volkskunde* tot de dag van vandaag in stand weten te houden. Zijn vader had hem dat in 1975 bij zijn overlijden gevraagd: *“Gij moet ervoor zorgen dat het tijdschrift Volkskunde financieel in leven blijft. De mannen van de wetenschap zullen het wel vol schrijven, maar zij kunnen geen tijdschrift uitgeven. Daar moet gij verder voor zorgen. Ook moet gij bij ons thuis alles lezen wat ge zult vinden vooraleer het weg te geven. Het is kostbaar.”* Voor de vervulling van die opdracht kan Paul Peeters niet genoeg geprezen worden”, schreef Albert van der Zeijden op de website www.volkskunde.be. Zelf treedt Paul niet vaak in het voetlicht, dus ook niet van het forum Volkskunde, maar het lijkt geen twijfel dat zijn rol bij de totstandkoming van het tijdschrift, dat mede dankzij hem sinds 2012 een grondige gedaanteverwisseling heeft ondergaan, erg belangrijk is. Een delicaat punt was dat er een stroming in de redactie ontstond om de naam van het tijdschrift te wijzigen. Toen men - geïnspireerd op de evolutie in Nederland - bleef aandringen om de term “volk” te laten vallen, voelde men in de redactie goed aan dat Paul danig geïrriteerd geraakte. Uiteindelijk is de historische naam van het tijdschrift Volkskunde gebleven, met als enige toegift dat “volk” een beetje kleiner dan “kunde” op de voorkaft prijkt. Er zijn intussen geen volkskundigen meer en er is in Antwerpen geen museum voor volkskunde meer, laat staan een K.C. Peeters Instituut voor Volkskunde. Ik laat terzijde of dat ook iets te maken heeft met het complex voor “volk”. Vandaag is het allemaal “immaterieel erfgoed” geworden, een meer allesomvattende term.

Paul is dus sinds 1975 verantwoordelijke uitgever van *Volkskunde*. Als ik goed kan tellen, neemt hij die verantwoordelijkheid dus al iets meer dan 45 jaar op. Al evenveel jaren is hij bovendien voorzitter van het Centrum voor Studie en Documentatie dat het tijdschrift Volkskunde beheert. Paul is dus – zoals eerder al bleek - een trouw man, een zeer standvastig man.

Hij is trouwens ook de auteur van een boekje over zijn vader als kabinetschef van burgemeester Delwaide tijdens WOII én van *De Werelden van K.C. Peeters* (2013, 2 vol.). Daarmee heeft Paul Peeters een bijzonder monument voor zijn vader opgericht, gebaseerd op afgerond 8.000 steekkaarten voor een totaal van meer dan 13.000 documenten die hij van zijn vader heeft gelezen.

Wie een mentaliteitsstudie tijdens het interbellum en de politieke geschiedenis van Antwerpen tijdens en na de Tweede Wereldoorlog beoogt, heeft hier een stevige casus. De biografie over K.C. Peeters steunt op authentieke documenten, waarvan een aantal tot op heden onbekend bleven. Ze werpen een ander licht en vormen een mooie aanvulling op de bestaande geschiedschrijving van sommige verenigingen (Werkgemeenschap voor Heemkunde, Verbond voor Heemkunde, Davidsfonds, Politiek Antwerpen, ...). En, trouw als hij is, werkt hij intussen ook naarstig verder aan een nieuw boek over zijn vader waarbij het niet zijn belangrijkste drijfveer is om het archief van zijn vader te ontsluiten maar wel om zijn kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen de gelegenheid te geven te ontdekken van wat voor een boeiend en intrigerend man zij afstammen.

Geduldige toehoorders

Die trouw, die verbondenheid is wat onze laureaat deelt met onze vzw 11-daagse Vlaanderen Feest!. Wij streven sinds 1996 trouw samenhang en solidariteit na tussen alle Vlamingen en daarmee bedoelen we 'iedereen die in Vlaanderen woont'. Wij reserveren daarvoor feestcheques voor lokale initiatieven van buurten en verenigingen. Tussen 1 en 11 juli vinden er ook in 90% van de Vlaamse gemeenten en steden in Vlaanderen feestelijkheden plaats. (Vandaag zijn het er omwille van de gekende omstandigheden weliswaar wat minder.) Vlaanderen Feest! versterkt daardoor de band tussen de Vlaamse overheid, lokale gemeentebesturen, verenigingen en zijn burgers. Door trouw al zoveel jaren te investeren in een domein als volkskunde of immaterieel erfgoed draagt Paul Peeters zonder meer daartoe een grote steen bij.

Voor ik hem uitnodig voor de spooruitreiking, wil ik u, burgemeester, hartelijk danken voor de gastvrijheid in deze unieke historische locatie in het mooie Roeselare en u allen, dames en heren, wil ik voor heel binnenkort alvast een prettige Vlaamse feestdag toewensen.

Onthoud het: de feestdag van de Vlaamse samenhang.

Mijn feestdag, úw feestdag... ónze feestdag.

An De Moor
Voorzitter 11-daagse Vlaanderen Feest!
Voorzitter vzw Beweging Vlaanderen-Europa
